

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ

Студентка гр. Е-01 Червяцова О.В.

В наш час актуальною проблемою є стан безробіття в Україні. Особливої уваги потребують питання щодо отримання гідної праці та заробітної плати, дотримання загальних прав людини в соціально-трудовій сфері, а також гарантування соціального захисту.

Тенденція до зростання числа безробітних та стан ринку праці свідчать про потребу здійснення заходів, щодо вирішення проблеми зайнятості та створення робочих місць, але система допомоги безробітним у нашій країні не відповідає ситуації, яка склалася і потребує докорінного реформування [1].

Одним із головних наслідків безробіття є збідніння населення через втрату заробітку, заморожування заробітної плати працівників, які залишаються на виробництві, а це веде падіння купівельної спроможності населення, а також падіння сукупного попиту на товари.

За даними Державного комітету статистики України в 2011 р. безробітне населення у віці 15-70 років складало 1 732,7 тис. осіб, з них 34,5 тис. осіб вивільнено з економічних причин, 32 тис. осіб – звільнено за власним бажанням, 1,3 тис. осіб – демобілізовано з військової строкової служби, 18,7 тис. осіб – не працевлаштовано після закінчення загальноосвітніх та вищих навчальних закладів I–IV рівнів акредитації, 0,9 тис. осіб - звільнено за станом здоров'я, через оформлення пенсії за віком, інвалідністю, 9,5 тис. осіб – звільнено у зв'язку з закінченням строку контракту, 3,1 тис. осіб - мають інші причини безробіття [2].

Проблему безробіття неможливо вирішити без усунення її причин. В нормативних актах, які визначають напрямки державної політики зайнятості в Україні, не йдеться ні про причини безробіття, ні про систему заходів, спрямованих на усунення таких причин. А це означає, що в роботі над вирішенням проблеми безробіття державна служба зайнятості України від початку її створення і дотепер все ще не озброєна.

Виділяють такі основні причини виникнення безробіття:

- спад економіки і скорочення попиту на робочу силу;
- структурні зрушення в економіці;
- політика уряду в галузі оплати праці;
- процеси приватизації підприємств та скорочення робочих місць на них;
- обмежена кількість робочих місць;
- занадто важкі умови праці;
- відсутня або нерегулярна виплата заробітної плати на підприємствах;
- зміни в демографічній структурі населення;
- міграція робочої сили.

Основними шляхами вирішення проблеми безробіття є такі:

- запровадження та реалізація державних та регіональних програм зайнятості населення;
- приведення законодавства України відповідно до міжнародних норм і стандартів;
- сприяння стабільній діяльності стратегічно важливих підприємств;
- зниження податків за умови збереження робочих місць;
- створення нових ефективно функціонуючих робочих місць;
- підвищення технічного рівня робочих місць;
- зростання заробітної плати;
- зменшення прихованого безробіття;
- сприяння розвитку малого бізнесу та підприємницької діяльності безробітних;
- встановлення постійного графіку виплати заробітної плати на підприємствах;
- легалізацію тіньової зайнятості [3].

Отже, напрями боротьби з безробіттям мають забезпечуватися підвищенням конкурентоспроможності робочої сили за рахунок: зростання рівня загальної освіти; підвищення кваліфікації; розширення діапазону оволодіння працівниками професій і спеціальностей; розвиток таких складових відтворення якісної робочої сили, як медицина, культура, спорт.

Пожвавлення економічної діяльності, збільшення обсягів інвестиційних вкладень у розвиток нових та вже існуючого підприємництва позитивно впливатимуть на створення нових робочих місць і сприятимуть зростанню рівня зайнятості населення.

Високий рівень безробіття – це проблема, яку потрібно вирішувати найближчим часом і яка потребує ефективної соціально-економічної політики, направленої на забезпечення зайнятості економічно активного населення країни, а також зменшення рівня безробіття.

1. Лопатіна К. А., Стан та напрями ліквідації проблеми безробіття в Україні/ К. А. Лопатіна // Управління розвитком. – 2011. - №16(113). С. 85-86
2. Безробітне населення (за методологією МОП) за причинами незайнятості у 2000-2011 рр. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2006/gr/ean/ean_u/brnpr_rik_u.htm
3. Соколова Т.М. Структура зайнятості та безробіття: проблеми та тенденції // Україна: аспекти праці. – 2010. – №2. – С. 7-11.

Науковий керівник: ст. викл., к.е.н. Кубатко О.В.

Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.): у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 3. – С. 239-240.